

A vidéki angol és francia kastélyok, kúriák környezetében a kertépítészlet másodvirágzását élte, amikor hazánkban még gyermekcipőben járt az épített kert kultúrája. A honi kertépítészlet egyik jelentős egyénisége a Recsken otthonra lelt Jámbor Vilmos volt.

Jámbor Vilmos egy háromgenerációs kertészcsalád középső sarjaként hagyott maga után csodás épített növény együtteseket szerte az országban. 1825. január 16-án született Somogyhársón, egy kertész gyermekeként. Kora társadalmi szokásainak megfelelően szinte természetes volt, hogy apjai nyomdokaiba lép. Ő maga is kertészeti tanulmányokat folytatott, előbb Pozsonyban, majd Bécsben.

A Monarchia szülötteként jól beszélt a német nyelvet, ám ez kevésnek bizonyult ahhoz, hogy a nyugat-európai kertkultúrát is tanulmányozni tudja. Ezért úgy döntött úgy, nappali képzése mellett éjszakáit az angol és a francia nyelv megismerésének szenteli. Miután már mindkét nyelvet jól beszélt, a nagy hagyományokkal rendelkező angol és francia kastélyok, épített parkok megismerésének szentelte idejét. Jól mutatja korát meghaladó gondolkodását, hogy számára a kertészet nemcsak látványt jelentett. Érdeklődése a facsemete-kertek és gyümölcsösök telepítése felé fordult, mely szakterületeken szintén nagy jártasságra tett szert.

Hazatérve gróf Pálffy János földbirtokos megrendelésére épített parkokat, majd 9 év elteltével Eszterházy Pál alcsúti birtokának kertépítészeti munkáit vállalta el. Innen Nagykárolyba szedődött, ahol a Károlyi család szolgálatába állt. Útja Parádfüldőre vezetett, ahol a Sándor-réti majorban meghonosította a jonatán almát, de az ő nevéhez fűződik a parádfüldői vadspark megvalósítása és a gímszarvasok betelepítése.

Eközben maga is földbirtokos lett. Recsken vásárolt 800 holdas birtokot, felépítette kúriáját és teremtette saját arborétumának alapjait. Magánéletének igazi nagy tragédiája volt, hogy elsőszülött fiát, kit szintén kertésznek nevelt, korán elvesztette, de másodszülöttje, nyomdokaiba lépett. Jámbor Vilmos élete munkájának gyümölcsét rövid ideig élvezte: 1901-ben hunyt el recski kúriájában, hamvait a helyi temetőben helyezték nyugalomra.

Kertjét az utókor nem gondozta, pusztulásra ítélte. Ám a recskiek által Bojtoskertként emlegetett növényegyüttes így is túlélte a XX. századot: 29 faj 570 egyede ma is hirdeti Recsken Jámbor Vilmosnak, a kertépítészettől úttörőjének munkásságát.

Recski emlékezet

Egykori lakóházában, a 2010-ben felújított épület együttesben, ma óvoda működik, falán emléktábla őrzi Jámbor Vilmos munkásságát. A helyi általános iskola 2007-ben vette fel a kertész nevét.

2015. október 28.

www.hevesmegye.hu